STATUS

I.

ILL.mum & REV.mum
CAPITVLVM METROPOLITANVM.

Metropolitanam Cathedralem hic cernimus Ædem,
Præcipuum in Clero ſolium, ſubſellia prima
Scandere, quæ cunctis prælucet, & altior exit,
Majori ter digna gradu, Fana omnia præter;
Tota Diœceſis, vel quæ Provincia tota
Ambit in amplexu, gremioq; includit Horizon.
Hinc de Iure Prior, Titulo clariſsimus ille
Cenſendus ſtatus eſt, paret cui ſcilicet omnis
Ordo Dynaſtarum, Clerusq; obtemperat omnis:
Dictum Collegium nullos admittit in Album,
Quam ſummos ſacri Proceres, Comitesq;, Ducesq;
Imperij Heroas, cumq; his Illuſtribus, octo
Presbyteros, quorum Promotio ſumma probatur,
Vel Doctoratus, vel dia Licentia, & horum
Conſilio, arbitrio, ſoloq; Eccleſia nutu
Agrippinenſis regitur, ſervatur in Eſſe.
Aſt è prædictis Illuſtribus atq; Serenis
Principibus, Ducibusq;, Viris Primatibus Archi-
Præſul, & Elector Princeps celebratur in alto
Romani Imperij ſeſſu, Italiæq; ſupremus
Siciliæ Regni quoq; Cancellarius ille eſt,

Conſilio Imperij, Procerum votoq; ſecundus.
Multis Cæſaribus, multiſq; à Regibus, altis
Principibus, Ducibus, Baronibus atq; Dynaſtis,
Vbiaca hac Cathedra eſt ditata favore lubenti.
Ornamentorum millenis dotibus. Aedes
Iam dicta à Sancto Materno Antiſtite primo
Diſcipulo Petri, fundamina (a) ſumpſit & ortum;
Primo à Prælato hoc, Vbiorum & Apoſtolo in Vrbe,
In Divi Petri templum ſacratur honorem,
Hic animando fidem Præco propagat ubiq;.
Tempore Chilprici Francorum (b) Regis, eodem
Ætatis, ſanctus dum ſceptra Agilolphus haberet,
Quod prior ille annis, miſſo Diplomate, ſummo
Pontifice à Zacharia; huius poſt ſæcula verò
Dum Comes ad Tubarum, delubra Tuitia fundans
De ſtructo Caſtro, Sanctorum Heribertus in album
Adſcriptus, Patriæ Pater admirandus in ævo
Ottoni charus, dumq; Archi Præſulis auctus
Munere, mox meruit Primus dignarier alto
Electoratus (c) gaudente Eccleſia, honore:
Dicta Cathedralis, Dominatus poſsidet intrà
Archidiœceſin, Donaria plurima, præter
Freiſhemium, quondam Comitatum, conditus ipſe
Emundus ſacra Comes & Dotator in AEde,
De ſe ſic loquitur clarus poſt funera vivens;

FREISHEIM

[a] An. 96. [b] An. 714. [c] An. 1002.

FREISHEIM, SANCTE MEUM FERO, PETRE, TIBI COMITATUM:

Hulckroidt (primò Equitis Sedes, Dominatus & olim
Sed manibus Cliviæ Comitis Comitatus herilis)
Iura exercendo Theodorus nomine Lovo,
Poſſedit primo; Ditionis limina vidit
Nuſsia, Moers infrà, ſuprema in parte Colonus.
Henrico demum de Virnburg ære (a) redemptus
Ceſsit. & inde illum Cathedra hæc poſsedit, ad uſq;
Tempora Fernandi, qui permutavit & Vrbem
Zontinam contra Hulckradium, vectigal, & Arcem,
Vndè hæc Metropolis per Zons ſua Iura reſervat.
Et præter Glevvel ſubſunt cum Iuribus Eſch, Niel,
Walperberg, Woringē, Bullesheim quoq;, & Erpel,
Hæc loca ſunt Dominis ſubiecta labore, timore
Iuſtitia è contra; Pax & Clementia regnant.

An. (a) 1311.

TITVLI ILL.morum CAPITVLARIVM.

de Anno 1662.

1. BErchtoldus Comes in Konigseck, atque Rotenfeltz,
Metropolitana colitur ſupremus in Æde
Præpoſitus, ſimul Archi-Cancellarius almi
Agrippinenſis ſtudij, Fautorq;, Dynaſta in

Stauffen& Aulendorff, Gereonis in Æde Decanus.
2 Indè Decanatûs Cathedra pia jura gubernat
Re Franciſcus Egon, Comes Illuſtriſsimus ille
Furſtenbergiacus, Werdenbergenſis, & Heilgen-
Bergenſis, Bahris Landtgravius inclytus: Aula
Electoralis Præſes ſupremus, & ultrà:
3. Subq; Decanus abeſt Ioannes Æde Iacobus
Qui Comes à Konigseck Rottenfelsq;, Dynaſta
Aulendorpiacus, Dominus Stauffenſis, utrimq; eſt.
4. Iamq; Chori Præſul captat ſacrata Philippus
Iura Salentinus, Manderſcheidanus & idem
Is Comes à Blanckenheim, Gerolſteinius Heros,
5. Hic Wilhelmus Egon Scholaſtica Sacra tuetur,
Qui Comes à Furſtenbergh Werdenberghque
coruſcat.
6. Nunc Leopoldus adit ſummam Fridericus ad aram
Vbiaca Eccleſiæ, Dapiferq; ex jure Paterno
Romani Imperij, Comes ac Friedbergus & idem
In VValtpurg Dominus, majorq; Diaconus ille eſt.
7. Wilhelmus VVunibaldus in æde Diaconus alter,
Imperijq; ſacri Dapifer, Friedburgicus idem
Ille Comes, Dominusq; ſimul Walpurgic' intrat.
8. Poſtq; Philippus adeſt Comes, Illuſtrisq; Dynaſta
Ex Hochenzollren, Siègmaringa, atq; Veringa,
Archi Romani Imperij Camerarius idem.
9. Franciſcus Bernard Princeps Naſſovius ille, ab
Hadmar, Cattineliboci, Diez, atq; Vianda
Illuſtris Comes, in Bilſtein Dominusq; gubernat.

10, Ioannes

10. *IoannesCarolus Comes hinc ſuccedit avitus*
De Schvvarzenburgo, atq; Hochenlandsbergius Heros.
11. *Franciſcus Comes Erneſtus Dorſtvveilerus, atq; Krichingenſis adit Pittingenſisq; Cathedram.*
12. *Metropoli Hermannus ſtat Marchio in Æde Badenſis,*
Hochbergusq; Suſenbergus Landtgravius, amplus
Eberſteinenſis Comes, ac Sponheimius idem.
13. *Hinc Comes à Manderſcheid, Blanckenheimq; ſub Ara*
Otto Ludovicus, Keyl, Falckenſteinq; videtur.
14. *Fernandus Rudolphus idem jus obtinet hac in Æde Cathedrali, Furſtenbergenſis avito*
Iure Comes, Werdenbergenſis utrimque Dynaſta.
15 *Fernand Franciſcus Comes hic de ſtirpe Wedanus;*
In Ronckel Dominus, ſimul Iſenburgicus intrat.

Excellens Hiſce eſt Vbiopolitana Cathedra
Principibus, Ducibus, Primatibus atq; Dynaſtis,
Et ſi fata vocant, gremio ſuccedit ab hocce,
Illuſtri, cui vota favent, digniſsimus Archi-
Præſul in excelſo ſolio, cui fauſta precamur.

DOMICELLARES ILLVSTRES.

1. HIc Leopold VVilhelm ſequitur , Dux Archi-potentis
Auſtriacæ de ſtirpe Domus, atq; inclytus Heros.
2. 3. Matthias, Leopold: Princeps Medicæus uterq;.
4. VVilhelmum Erneſtum Comitem nunc ordo receptat,
De Manderſcheida, Blanckenheimb , atque Gerolſtein.
5 Auſtriacus Sigiſmundus Dux proximus extat.
6. Albert Sigismund Bavarûm Dux, atq; Palati.
7. Inde Comes Carolus Fernand Blanckheimius intrat.
8. Landtgravius Friderich, rubroq; Dynaſta galero.
9 Marchio Badenſes Carolus VVilhelmus ad oras.
10. Landgravius VVilhelm de Darmſtadt Iunior Haſſus.
11. Ritbergaq; Comes, Friſieq; Dynaſta orientis.
12. Et Carolus Leopold titulo Dux Lottaris ora.
13. Frans VVilhelmq; Comes Manderſcheidenſis, & in Keill;
14. Maxmilianus adeſt Friſia Fernandus ad ortum.

15. Frebenius

15. Frebenius Comes à Furſtenberg, VVerd-
Heligenberg.
16. Fernandus Comes à Manderſcheid, atque
Sayna.
17. Philips Theiodorus Manderſcheidt, atque
Gerolſtein.
18. Maxmilian Comes in VVertheim, Levvſtein,
Rocheſeltq;.
19. Auſtriaco Archiduci hæc Carolo quoq; jura
Ioſepho
Cæſaris Auguſti Germano ſanguine Fratri.
Eccleſia hoſce Duces Vbiam veneratur ad aram.

PRESBYTERI, CANONICI, CAPITVLARES,

1. PResbyter eſt primus, Seniorq; Georgus ab
Eyſchen,
Olim Theologici cui juncta Licentia Iuris.
2. Albertus Renſing, huic Dia Licentia Legum,
Is Iudex idem in ſummo Officialis honore eſt.
3. Eſt Adrian VValeburg ſacratus Epiſcopus Adri-
Anopolis, qui Suffraganeus Vbius idem.
4 Paulus & Auſſemius Cuniberti ritè Decanus,
Spiritualis adhæc ſummusq; Vicarius extat.
5. Henricus Mering Doctor de jure probatus,

Conſili

Conſilij Dator, & longas Legatus in oras.
6. Iam Fernandus adit ſummam Strobelius aram
Theûlogica Doctor celebrisq; Magiſter in arte,
7. Ioannes Francken de Sierſtorff, Iuris utrâq;
Lauru inſignitus, Laurenti in Gymnade Rector.
8. Thomas Quentelius, Doctorq; Sigillifer, illum
Ad Divum Andream quoq; Præpoſitura coronat.

Hos, Illuſtre, Viros, quêis parta Licentia, quêisq;
Doctoratus adeſt, per vota Capitulum adoptat;
Preſbyter Eccleſiæ ut quivis de lege colatur,
Voto, inquam, activo, ſed non paſſivus ab illis
Electoralis ſcandat Faſtigium honoris.

CLERVS.

CLerus vox græco ducta eſt à nomine Cleros,
Quod nos latino dicimus ſortem ſtylo.
Hinc, quia vel ſors, vel Dominus Pars extat Eorum,
A ſorte Domini, Clerici nomen gerunt.
Nam confidenter loquitur dio ore Propheta,
Hæreditatis ipſe pars Dominus mea eſt.
Sic, quæ jure Dei ſunt, pro Rectoribus ipſi
Sunt conſtituti Clerici, Myſtæ Dei.
Quin ſemper viſum eſt, hominum genus uſq; duobus
Dei Miniſtris dirigi, duci, regi.

Nempè

Nempè Sacerdotum ſupremo munere, ſummâ
Authoritate, regio imperio, manu.
At præſens cum non tangat Tractatus eorum
Hic qualitates, jura, privilegia:
Ex æquo ceſſamus ijs de rebus, & ipſum
Nunc ex profeſſo gradimur ad Forum Fori.
Mitto Coloniacos divino iure Miniſtros,
Clauſtraq; quæ numero ſunt infinita per Vrbem.

CLERVS EXTRANEVS.

ABBATIÆ VIRORUM.

1. ABbatum Delubra inter, Divitenſe relucet,
Brunvillenſe, dein Lach quêis Benedictus in
Ara eſt.
Hinc Heiſterbacum, Marienſtadiumq;, Vetusq;
Campus, & his colitur Divus Bernardus, & inde
Steinfeldenſis adeſt, Knechſtedenſisq; Tiara,
Præmonſtratenſes Norberti ex Ordine Patres.

PRÆPOSITVRÆ.

2. PRæpoſitura duplex, tenet unâ Bonna, ſed Altrâ
Tolbiacum, Vbiacis quæ conſpiciũtur in Agris.

COLLEGIA.

CAſſius & Socius Bonnæ Florentius Aram
Collegiumq; tenent, ſed Divus in urbe Quirinus
Nuſsiadûm, Kayſersvverdæ Svvibertus, & Heros
Kerpenæ adjecta colitur Martinus in AEde.

COENOBIA, ET CONVENTVS.

4. INNeus Cœnobiũ eſt, Canonũ quod Regula ſacit,
Quodã erat hoc Bacchi Fanũ, dein Magdalis Ara
Tempore Abelvvini: (a) ſed Præpoſitura ſacratur
Vbiacâ â Cathedra Comitum, ſub Præſule (b) Daſlè
Egregijs dotata Viris, tum nomine Nevvburg,
Iamq; Prioratus, quem vox modò Teutonis effert
Ober Cloſter, & hoc fuit everſum ante, videmus
Nuſsiacis hodie ſubseptum Mœnibus illud;
Ehrenſteina Crucis, Bottenbroch Ordinis ex nunc
Ciſterci, Servitarum Creutzberga Veronæ
Proxima, Bedtburgi Pater Auguſtinus in Ara eſt,
AntonIſteinam Carmeli poſsidet Ordo,
Welchenberga ſubit, prope Dickam ſanctus honorē
Et cultum Nicolaus habet, Divusq; Sebaſtes
Nuſsiaci, Patris quěis tertia Regula cura eſt
Franciſci: Sunt iſta Monaſtica Clauſtra Virorum.

[a] Anno 690. [b] An. 1161.

PAROCHIÆ, ET VICARIÆ RVRALES.

5. CEntum, Octoginta Rus Paſtoratibus intrà
Archidiœceſin, quadragintaq; Miniſtris
Et centum, incumbit quěis Cura Vicaria, pollet.

ABBATIÆ

ABBATIÆ, SEV VIRGINUM NOBILIUM COLLEGIA.

ABbatiſſarum hic Illuſtria Fana coruſcant;
Noveſij, Dedekircha ſubit, Vilichq;, nigrũq;
ſuper impoſito iam dudum nomine Rheindorpff.

CLAVSVRÆ.

REgia villa Konigsdorpf, Mehr, Langvvaden,
& Hoven,
nadenthall, Eppinckhoven, Burgbach, Marienforſt,
urvenig, Engenthal, Marienbedenq;, Rolandsvverth
ſula Rulandi, Nevvenvverck, atq; ſuprema
xta Andernacum, Thomæ quà Clauſtra videntur.

CONVENTVS.

HIc Mariæ Forſtũ, Schillingsq; Capella reſurgit
Fravveiler, Rheindorpf, Blatzheim, Berck,
Kempen & Alffter,
Huls, Marienbergum, Clara, & Michaelis in urbe
Nuſſiaca, & Fuſnich: dicta hæc Ciſtercius ordo
Partim Clauſtra fovet, Præmonſtratenſis & inde,
Tum Benedictinus, tum Brigittanus, & Ara
Tertia Franciſci, canonum tum regula Fratrum.

DOMINIA

DOMINIA SVBIECTA CLERO.

Iam Clero ſubſunt Dominatus: ſcilicet illi:
Bravviler, Flertzheī, Bocholz, Bertzdorp, Caſtellum,
Præpoſitura ſimul Poppelsdorpf, Endenich, indè
Bleisheimium, Iunckersdorpf, Kirchſabr;
Marmagiumq́;,
Merrheim, Mungersdorpf, Mavvnheim,
Nevvkirchaq́;, Nierſta,
Oſſendorpf, Schvvadorpf, nigrum de nomine
Rheindorpf,
Vilig, Vdesheimium, VValdorpf, VVehr, Loevenig;
atq;
Her-Mulheim, ſacro loca ſunt hæc ſubdita Clero.
Verum Abbatijs ſunt plurima ſubdita ſacris,
Plurima Collegijs, quêis longo jure poteſtas
Illa reſervata eſt, ut jus & munia ſancta
Iuſtitiæ exercere queant vel qualibet aura:
Sacrificis verò quia mox Irregula præſto eſt,
Prælatus Gladium Prætori mittit, ut Ejus
Iudicio & juſtè reddantur jura cuiq;,
Et caſtigentur delicta patrata Nocentum.